

Din digitale gæstelærer: Kim Bildsøe Lassen

Lærervejledning til forløbet
'Nyhedsjournalistik midt i orkanens øje'



Forløbet er udviklet
til samfundsfag
og kan kobles
tværfagligt til dansk
og historie



Måltrettet elever
i 9. klasse og kan
tilpasses til 8. og 10.
klasse



Online eller
fysisk fremmøde



Forløb på 4
lektioner

Hvordan bliver nyheder i den daglige nyhedsstrøm produceret, vinklet og formidlet - eksempelvis om den verdensomspændende Covid-19 pandemi? Dette og flere spørgsmål giver journalist og nyhedsvært Kim Bildsøe Lassen svar på i dette gæstelærerforløb, som lægger op til, at eleverne stifter bekendtskab med nyhedsproduktion og forholdet mellem egne oplevelser og objektiv formidling.

Der er pres på, når nyheder produceres til medier, der udkommer dagligt. Uanset hvor komplekse emnerne er, skal de formidles uden fejl, med afsæt i fakta og med balance mellem forskellige holdninger. Det kræver klare kriterier, evnen til at stille de kritiske spørgsmål, samfundsinteresse og veltilrettelagte processer.

Det forklarer Kim Bildsøe Lassen, der er journalist og nyhedsvært på Danmarks Radio, i dette gæstelærerforløb. Han har i en årrække arbejdet på forskellige nyhedsmedier og blandt andet været udlandskorrespondent i Mellemøsten og USA. I dette forløb inviterer han eleverne til at tage del i typiske redaktionelle overvejelser om for eksempel objektivitet, ligesom forløbet lægger op til at arbejde med store samfundsbegebenheder

såsom Covid-19 pandemien.

Kim Bildsøe Lassen anvender i forløbet sine egne erfaringer og perspektiver i fremstillingen af nyhedsjournalistik. Eleverne får dermed et autentisk og motiverende møde med en engageret nyhedsjournalist, hvis interesse for samfundet og det journalistiske arbejde er tydelig.

Forløbets formål

I gæstelærerforløbet kan eleverne blandt andet opnå indsigt i mediernes nyhedskriterier og i, hvordan kriterierne påvirker mediernes nyhedsdækning. Eleverne får mulighed for selv at undersøge, hvordan nyhedsmedierne har anvendt kriterierne i deres fremstilling



af Covid-19 pandemien. Medierne har også formidlet en politisk debat om regeringens håndtering af pandemien, og eleverne får mulighed for selv at skabe indlæg til denne debat.

Gennem forløbet kan eleverne:

- Reflektere over deres egne erfaringer og oplevelser med nyhedsformidling generelt og med nyhedsformidlingen under Covid-19 pandemien.
- Forholde sig kritisk til nyhedsjournalistikken ved at undersøge, hvordan nyhedsmedierne vælger at vinkle nyhederne.
- Overveje forholdet mellem medier og politik ved at se på, hvordan nyheder knyttet til den politiske håndtering af pandemien kan anvendes til at påvirke den politiske dagsorden.

Formålet med forløbet er desuden at løfte elevernes læring, motivere dem og styrke deres trivsel ved hjælp af undervisning af gæstelærere, der er faglige kapaciteter på deres felt.

Forløbet retter sig mod kompetenceområdet politik og har et særligt fokus på dette kompetencemål:

- Eleven kan tage stilling til politiske problemstillinger lokalt og globalt og komme med forslag til handlinger.

Find alle de digitale gæstelærerforløb på www.emu.dk

Forløbets opbygning

Forløbet er opdelt i fire korte videoer med Kim Bildsøe Lassen, der hver især understøttes med undervisningsaktiviteter. Undervisningen kan gennemføres enten fysisk på skolen, online eller som en kombination.

Inden forløbet påbegyndes, kan læreren introducere forløbets tema og læringsintention. I den forbindelse kan eleverne se filmen 'Politik og medier' fra Folketingets undervisningsfilm:

<https://www.ft.dk/da/undervisning/undervisningsfilm>. Det er især vigtigt, at

eleverne bider mærke i de fem nyhedskriterier og i begreberne 'politisk nyhed' og 'politisk dagsorden'.

Læreren kan derudover aktivere elevernes forforståelse ved at bede dem skrive en kort beretning til egen logbog om, hvordan de har oplevet nyhedsformidlingen om Covid-19 pandemien. Beskrivelsen til logbogen kan understøttes af disse spørgsmål:

- Hvilke nyhedsmedier eller kilder til nyheder har I anvendt (TV, aviser, sociale medier, m.m.)?
- Hvordan har I brugt nyhedsmedierne?
- Hvilken rolle har nyhedsmedierne spillet i forhold til jeres egen adfærd og opfattelse af Covid-19 pandemien?

Video 1: Nyhedsjournalistik midt i orkanens øje

I denne video fortæller Kim Bildsøe Lassen om sit syn på mediernes rolle i at formidle, hvad det er for en verden og et samfund, vi lever i. Han fortæller om sin personlige interesse i at være midt i "orkanens øje" og om at være med til at udvælge og vurdere, hvad der er vigtigt i dagens nyheder. Han giver blandt andet udtryk for den opfattelse, at nyhedsjournalistik er meget vigtigt for samfundet og for den enkelte borger.

Læreren kan undervise ud fra videoen ved at inddrage elevernes beskrivelse i deres logbog af nyhedsformidlingen om Covid-19 pandemien. Læreren kan eksempelvis inddrage eleverne i en klassesamtale og spørge:

- Hvor vigtig mener I, at nyhedsjournalistikken er for samfundet? Hvorfor?
- Hvor vigtig har nyhedsjournalistikken været for jer?
- Hvordan kan man se, at nyhederne baserer sig på vurderinger, og at noget er valgt til, og andet er valgt fra?

Efter drøftelsen i klassen kan eleverne igen anvende logbogen og skrive deres refleksioner til følgende spørgsmål:



- Hvordan har nyhedsmedierne omtalt unges situation og adfærd under Covid-19 pandemien?
- Hvordan har I oplevet denne omtale?

Video 2: Formidling af komplekse emner

Nyheder handler ofte om komplekse emner såsom nationaløkonomi, pandemier eller global politik. I denne video fortæller Kim Bildsøe Lassen om at formidle nyheder, som rammer hele Danmarks befolkning. Han fortæller om udfordringen ved at præsentere nyheder med forskellige holdninger i debatten og om at lægge sig så tæt på "sandheden" som muligt.

Som forberedelse til videoen kan eleverne læse om virusudbruddets konsekvenser for samfundsudviklingen (se eksempelvis <https://faktalink.dk/coronavirus-covid-19/konsekvenser-virusudbruddet>). Herefter kan læreren inspirere eleverne til deres egen undersøgelse af nyhedsjournalistik ved at være undersøgende på Kim Bildsøe Lassens synspunkter. Med det fokus kan læreren sætte en klassesamtale med eleverne i gang og spørge:

- Hvad er ifølge Kim Bildsøe Lassen udfordringerne ved at være nyhedsformidler?
- Hvilke krav stiller Kim Bildsøe Lassen til den gode nyhedsformidling?
- Hvad er udfordringerne ifølge Kim Bildsøe Lassen ved at formidle komplekse emner såsom smitteudvikling (eller skat, Donald Trump eller andet)?

I forlængelse af klassesamtalen kan eleverne gense filmen om 'Politik og medier' fra Folketingets undervisningsfilm www.ft.dk/da/undervisning/undervisningsfilm. Denne gang skal eleverne lytte særligt efter, hvilken type virksomhed nyhedsmedier er, og hvad spindoktorer og graverjournalister er. Læreren kan i forlængelse af filmen give et kort oplæg om, at de fleste medier er private virksomheder, som tjener deres penge ved at købe og sælge nyheder. Det er et vigtigt

samfundsfagligt perspektiv, som kan betyde, at mediernes brug af nyhedskriterier og vinklinger samt til- og fravalg også kan handle om efterspørgsel, og hvor værdifuld en nyhed er.

Eleverne kan nu tage deres viden, indtryk og lærerens oplæg med sig som afsæt for et gruppearbejde, hvor de undersøger mediernes behandling af forskellige problemstillinger knyttet til Covid-19 pandemiens konsekvenser for samfundet. Eleverne kan eksempelvis undersøge:

- Hvordan indgår hensynet til økonomiske interesser og til borgernes sundhed i den politiske debat og i mediernes behandling af håndteringen af pandemien?
- Hvilke myndighedsindgreb i borgernes liv kan Covid-19 pandemien retfærdiggøre - eventuelt med perspektivering til myndighedsindgreb i andre lande?
- Hvordan har mediernes behandlet forskellige problemstillinger knyttet til myndighedsindgreb og Covid-19 pandemiens konsekvenser for samfundet?

Alle grupperne skal forholde sig til, hvilke nyhedskriterier der træder frem i de eksempler på nyheder, som de finder og undersøger. Læreren kan differentiere og lade eleverne selv formulere problemstillinger i forskelligt omfang. Læreren kan desuden stilladsere elevernes undersøgelse med udvalgt materiale fra nyhedsmedier eller lade dem søge materiale frem selv.

Som afslutning på aktiviteten giver grupperne et oplæg for deres klassekammerater om deres undersøgelse. Hver gruppe kan på fem minutter præsentere:

- Den problemstilling, de valgte af undersøge.
- De nyhedskilder, de inddrog.
- De resultater, de nåede frem til.



Video 3: Sådan bliver nyheder til

I denne video fortæller Kim Bildsøe Lassen om, hvordan nyheder bliver til fra redaktionsmøde om morgenen, gennem interviews af relevante kilder til redigering og endelig udsendelse af indslag i TV Avisen om aftenen. Derudover fortæller han om vinkling af dagens historier, og om det pres, der er, for ikke at lave fejl i en travl nyhedsdag.

Med afsæt i videoen kan læreren gennemføre en aktivitet, som skal føre til, at eleverne selv producerer en nyhed.

Eleverne skal først gå sammen i grupper og beskrive de trin, som ifølge Kim Bildsøe Lassen er centrale for tilblivelsen af et nyhedsindslag. Eleverne kan eksempelvis komme ind på journalisternes brug af kilder, vinkling og afgrænsning. Grupperne kan undervejs drøfte, hvor det kan gå galt og blive en skæv nyhedsdækning.

Tilbage i plenum kan læreren give eleverne et vidensoplæg med fokus på:

- Hvordan Covid-19 pandemien har påvirket udviklingen i international økonomi.
- Hvilke samfundsgrupper og erhverv, der i særlig grad er berørt negativt med fald i økonomisk aktivitet, beskæftigelse og indtjening som følge af pandemien.
- De økonomiske konsekvenser for forskellige erhverv af de danske myndighedsindgreb. Hvem har haft økonomiske fordele, og hvem har haft ulemper af indgrebene?

Læreren kan finde yderligere viden i afsnittet 'Baggrundsviden til underviseren'.

Eleverne kan nu igen gå i grupper, hvor de skal producere en nyhed. I arbejdet med nyheden kan de tage udgangspunkt i lærerens oplæg, videoen med Kim Bildsøe Lassen og deres egne erfaringer fra Covid-19 pandemien.

Eleverne kan lade sig inspirere af Kim Bildsøe Lassens budskaber om at bruge flere kilder og

balancere mellem forskellige holdninger. Nyhedsindslaget kan have unge som målgruppe og kan udformes som en klassisk journalistisk artikel, et opslag på sociale medier, en podcast, satiretegning, et interview eller andet. Indlægget skal kunne præsenteres og gemmes digitalt. Som afslutning på aktiviteten præsenterer eleverne deres indlæg for klassen med efterfølgende diskussion.

Video 4: Samfundsinteresse er vigtigt for journalistik

"Du skal turde stille de dumme spørgsmål. Og så skal du være nysgerrig og optaget af verden og det samfund, vi lever i". Sådan fortæller Kim Bildsøe Lassen i denne video, hvor der også er fokus på hans egen passion for nyheder og hans rejse frem mod at blive nyhedsvært på Danmarks Radio.

Læreren kan ud fra videoen afrunde forløbet og inddrage eleverne i en fælles drøftelse. Læreren kan eksempelvis spørge eleverne:

- Hvad har vi nu lært om nyhedsjournalistik?
- Har forløbet givet dig interesse for selv at blive journalist?
- Hvad tænker I, man skal kunne for at være nyhedsjournalist?

I afrundingen kan læreren også støtte eleverne i at koble deres indsigter fra forløbet til egen situation, for eksempel ud fra spørgsmål som disse:

- Hvordan Covid-19 pandemien vil påvirke din hverdag om en måned, seks måneder og om to år? Hvordan vil du håndtere den påvirkning fremover?
- Hvilke dele af samfundet, tror du, vil være mest påvirket af Covid-19 pandemien om et år, fem år og 10 år?

Diskussionen i klassen ud fra spørgsmålene kan bygges op i tre faser: Først en individuel refleksion, dernæst udveksling i makkerpar, inden der samles op med en afsluttende fælles dialog i klassen. Denne aktivitet kan føre naturligt videre til evalueringen.



Evaluering

Evalueringen kan rette fokus på elevernes oplevede læringsudbytte, eksempelvis med spørgsmålet: Hvad tager du med dig fra dette forløb?

Evalueringen kan også rette fokus på at få feedback fra eleverne på undervisningen til brug for læreren til kommende undervisningsforløb. Det kan i den forbindelse være relevant at spørge eleverne, hvor og hvordan undervisningen var motiverende, samt hvor og hvordan eleverne oplevede gode muligheder for at deltage i aktiviteterne.

Baggrundsviden til underviseren

Læreren kan introducere eleverne for centrale faglige begreber som forudsætning for deres undersøgende arbejde med Covid-19 pandemien. Nedenstående liste er til inspiration for dette arbejde:

- **Markedsmekanismen. Udbud og efterspørgsel**
For at forstå Covid-19 pandemiens økonomiske konsekvenser må eleverne kende til markedsmekanismen og til, hvordan forandringer i udbud og efterspørgsel påvirker samfundsøkonomien.
- **Demokrati og retsstat. Frihedsrettigheder**
For at kunne belyse myndighedsindgreb nuanceret kan der rettes fokus på borgernes rettigheder med henvisning til behovet for epidemikontrol og på diskussionen om, hvilke indskrænkninger der er berettigede. Borgernes frihedsrettigheder kan eventuelt belyses med filmen "Rettigheder" (3:30) fra Folketingets undervisningsfilm: www.ft.dk/da/undervisning/undervisningsfilm
- **Politiske virkemidler som forbud, påbud, afgifter, tilskud og informationskampagner**
De fem virkemidler er overordnede fagbegreber i samfundsfag, som kan anvendes i alle overvejelser om politisk handling. I dette forløb kan det konkretiseres, hvordan de fem virkemidler optræder i Regeringens håndtering af Covid-19 pandemien.

- **Mediernes nyhedskriterier**

Under Covid-19 pandemien ses mange eksempler på, hvordan medierne bruger nyhedskriterierne. For eksempel når de formidler 'Breaking News' om smittehåndtering (aktualitet); faktuel formidling fra eksperter om nødvendige adfærdsbegrænsninger (væsentlighed) eller enkeltsager om borgere restriktionerne (identifikation).

Der er i dette gæstelærerforløb også andre specifikke begreber, som vil være nyttige at kende for eleverne, herunder 'Covid-19-restriktioner' og 'hjælpepakker'. Læreren kan finde nyttig information hos eksempelvis Erhvervsministeriet, Dansk Industri, Sundhedsministeriet, Dansk Erhverv og på coronasmitte.dk



Tilrettelæggelse

Videoerne med Kim Bildsøe Lassen kan vises online eller i klassen, eller der kan veksles mellem de to former. Forslag til konkret tilrettelæggelse er anført ovenfor ved hver video. Til undervisningen har læreren brug for, at eleverne:

- Har adgang til at arbejde med informationssøgning på internettet.
- Har adgang til præsentationsprogrammer.
- Har eller etablerer en logbog.

Det er også en væsentlig del af tilrettelæggelsen, at læreren overvejer en eventuel tværfaglig sammenhæng - eksempelvis med faget dansk om at skrive

debatindlæg eller med faget historie om myndighedernes håndtering af tidligere kritiske samfundssituationer.

Det er desuden oplagt, at læreren som led i undervisningsforløbets tilrettelæggelse overvejer differentiering og elevstyring. Eksempelvis kan debatindlæg og nyhedsindslag udarbejdes meget forskelligt alt efter elevernes forudsætninger og de teknisk-praktiske muligheder. Eleverne kan derfor for eksempel gives medbestemmelse i forhold til at beslutte, hvordan de udarbejder et nyhedsindslag som led i forløbet (som artikel, video, opslag på sociale medier eller andet).

Hvis undervisningen er online...

Gæstelærerforløbet kan i princippet gennemføres fuldt online, men for at styrke elevernes relationer og fællesskab anbefales det, at så mange aktiviteter som muligt i elevernes praktiske arbejde med for eksempel at udarbejde et nyhedsindslag afvikles med fysisk fremmøde på skolen. Hvis dette ikke er muligt, kan læreren bruge spørgsmålene anført under hver enkelt video ovenfor som udgangspunkt for onlineundervisning.

Publikationen er udarbejdet Maj 2021 af Rambøll Management Consulting, Københavns Professionshøjskole, VIA University College, Syddansk Universitet og Operate for Styrelsen for Undervisning og Kvalitet.

Grafisk tilrettelæggelse: Operate



**BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET**

KØBENHAVNS
PROFESSIONS
HØJSKOLE **KP**



OPERATE

RAMBØLL

SDU